

FORSVARSBYGG

RIVING AV VERNEDE BYGNINGER PÅ ØRLAND PROSJEKTNR: 150034

Miljøoppfølgingsplan

02.07.24

Prosjektleder: *Sturla Johnsen*

Kontaktperson miljø: *Christine Kihl*

Entrepriseform: *Totalentreprise*

Oppfølging av miljøkravene: Denne planen skal påbegynnes når forprosjekt starter og oppdateres i detaljprosjektering og byggefase. Prosjektleder kvitterer i prosjektportalen at miljøoppfølgingsplan er oppdatert for hver prosjektfase

Planen følges opp iblyggemøter og månedsrapport fra entreprenør

Rapportering: Oppgaven med å utarbeide, oppdatere og distribuere miljøoppfølgingsplanen er delegert:

Prosjektfase	Funksjon	Kontaktperson	E-post
Forprosjekt			
Detaljprosjektering	PL	sturla.johnsen	sturla.johnsen@forsvarsbygg.no
Utførelse	Byggeleder	Karen Grinnen	karen.grinnen@forsvarsbygg.no

FORSVARSBYGG

Forsvarssektorens klima- og miljøstrategi

Forsvarssektoren overordnede strategiske målsetninger for klima og miljø er:

- * Forsvarssektoren reduserer sitt totale klimaavtrykk og negative miljøpåvirkning, og bidrar til et bærekraftig samfunn, både nasjonalt og internasjonalt.
- * Forsvarssektoren er forberedt og tilpasset klimaendringene.

Strategien har følgende ambisjoner:

- * Redusere energiforbruk og klimagassutslipp fra eiendom, bygg og anlegg, transport og operativ virksomhet.
- * Forebyggende arbeid, erstatning og utfasing av farlige stoffer skal bidra i arbeidet for et giftfritt miljø. Forurensning fra forsvarssektorens aktiviteter skal holdes på lavest mulig nivå.
- * Arealene forsvarssektoren benytter skal brukes og forvaltes slik at naturmiljø og -mangfold ivaretas. Kulturhistoriske verdier skal bevares, og festningene skal utvikles som bærekraftige destinasjoner.
- * Redusere ressursforbruk og negativ klima- og miljøpåvirkning, gjennom omlegging til en sirkulær økonomi og bevisst bruk av anskaffelser.
- * Tilpasse virksomheten til et endret klima. Forsvarssektoren skal forstå konsekvensene av klimaendringer og samfunnets klimatiltak, slik at vi kan forberede og tilpasse operasjoner, EBA, materiell og beredskap til fremtidens klima og trusselbilde.

Prosjektets miljømål

14 vernende bygninger skal rives i rød støysone på Ørland pga for dårlig stand til å flyttes. Det er gjennomført en ombrukskartlegging og det er flere av materialene fra bygningene som kan ombrukes. Prosjektet har også vært kontakt med Omtre for å kartlegge ombrukspotensialet til trevirket i bygningene. Det er satt mål om å ombruke det som er mulig i et kost/nytte perspektiv.

Prosjektets miljømål skal støtte opp under Forsvarssektorens klima- og miljøstrategi og bidra at strategien oppfylles.

Prosjektets generelle målsetninger er:

- * oppnå løsninger som bidrar til et redusert klimagassavtrykk i sektoren
- * gjennomføre prosjektet uten skader på ytre miljø
- * om mulig å utnytte tilgjengelige naturarealer for tiltak som bidrar til økt biologisk mangfold

Prosjektet skal gjennom eget og leverandørers arbeid innfri disse målene.

Lokale føringer og krav

Ørland kommune har satt krav om ombrukskartlegging og at så mye som mulig av skal lagres/ tilgjengeliggjøres for ombruk.

ID	Tema	Krav	Dokumentasjon	Henvvisning til lovkrav og føringer	Inngår som krav i del III B2 miljø	Ansvarlig eller delegert ansvar
1 MILJØEDELSE						
1.1	Miljøkoordinator	Entreprenør skal navngi ressurs til prosjektet som får ansvar for og myndighet til å følge opp prosjektets miljømål og krav. Miljøkoordinator skal ha tilstrekkelig kompetanse til å ivareta samordningen av arbeidet med å følge opp prosjektets miljømål og krav.	Dokumenteres med CV før kontraktssignering	Forsvarssektorens klima- og miljøstrategi	Ja	Entreprenør
1.2	Returordning	Entreprenøren skal være medlem i en miljømessig forsvarlig returordning for sluttbehandling av emballasje eller oppfyller forpliktelsen gjennom tilsvarende egen returordning. Dersom Entreprenøren er av den oppfatning at han ikke kommer til å benytte emballasje, skal han senest ved kontraktsinngåelsen sende en skriftlig erklæring til Byggherren om dette.	Medlemsbevis fra Grønt Punkt Norge AS eller tilsvarende ordning fremlegges senest ved kontraktsinngåelse.	Forsvarssektorens klima- og miljøstrategi	Ja	Entreprenør
2 BYGGEPLASS OG UTEOMRÅDER						
2.1	Fornybar energi for anleggs- og brakkerigg	Fornybare energikilder skal benyttes for anleggs- og brakkerigg. Mineralolje og fossil gass kan ikke benyttes til oppvarming. Elektrisitetsforbruk til anleggs- og brakkerigg skal så langt det er praktisk mulig bli dekket av eksisterende nett.	Befaring fra Byggherre på byggeplass og byggemøter. Kontrolleres i byggemøter og dokumenteres i referat.	Forskrift om forbud mot bruk av mineralolje til oppvarming av bygninger	Ja	Entreprenør
2.3	Maskiner og kjøretøy	Maskiner og kjøretøy skal minimum være klasse EURO VI.			Ja	
2.5	Bruk av biodrivstoff på byggeplass	Biodrivstoff til anleggsmaskiner og eventuelt biodrivstoff byggvarme og byggverk skal komme fra en sertifisert bærekraftig kilde i henhold til produktforskriften kapittel 3 §3-5 til § 3-9, tilfredsstillende EN 15940	Dokumentasjon fra omsetter som dokumenterer at kravene til bærekraftigproduksjon og omsetning er oppfylt	DFØs kriterieviser. Utslipsreduksjon fra byggeplass	Ja	Entreprenør
2.6	Forebygging drivstoff- og oljesøl	Lagring og påfylling av olje, drivstoff og kjemikalier skal skje på en sikker måte, slik at drivstoff- og oljesøl ikke oppstår. Det skal ikke foregå påfylling nærmere enn 10 m fra vann og vassdrag eller overvannskum. Tanker skal sikres mot påkjørsel.	Entreprenøren skal gjennomføre jevnlig kontroll. Protokoll fra kontrollen skal være tilgjengelig for Byggherre.	Forurensningsloven §7	Ja	Entreprenør
2.7	Kulturminner	Dersom det under anleggs- og byggearbeider oppdages antatte kulturminner i grunnen skal arbeidet straks stanses. Kulturminnemyndighetene skal varsles umiddelbart.	Inkluderes i Entreprenørens beredskapsplan.	Kulturminneloven §8	Ja	Entreprenør
2.8	Massehåndtering	Prosjekterende skal utarbeide en plan for massehåndtering på byggeplassen som utviterer følgende krav: - Plassering (inkl. mellomlagring) av masser skal ikke føre til forringelse av natur eller avrenning til våtmark, vann og vassdrag. - Massehåndteringen må skje uten tilførsel/spredning av fremmede arter med svært høy eller høy risiko (se artsdatabanken). - Revegetering skal fortrinnsvis skje med stedegne arter. Tilførte masser skal ikke bestå av torvjord. - Toppmasser med vegetasjon og frøbank skal i størst mulig grad tas vare på og legges tilbake etter bygging. - Masser i størst mulig grad gjenbrukes stedlig.	Massehåndteringsplan skal foreligge og godkjernes av Byggherre før arbeid starter. Oppfølging kontrolleres i byggemøter og dokumenteres i referat.	Naturmangfoldsloven §4-6	Ja	Prosjekterende
2.9	Tilbakeføring av jordbruksareal	Bygningenes fotavtrykk skal fortrinnsmessig tilbakeføres til fulldyrket jord. Der dette ikke er hensiktsmessig skal dette avklares med byggherre og utføres i nært samarbeid med grunneiere.	Dokumenteres gjennom igangsettingstillatelsen.	Kommunens arealplan (regulert til LNF-område)	Ja	Entreprenør
2.10	Støy og tomgangskjøring	Entreprenør skal overholde grenseverdier for støy og rystelser. Unødig tomgangskjøring skal ikke forekomme. Entreprenør skal varsle Byggherren ved planlagt støvende arbeid, samt ved uønskede hendelser med støyoverskridelser.	Befaring fra Byggherre på byggeplass og byggemøter. Kontrolleres i byggemøter og dokumenteres i referat	Forskrift trafikregler §16 Retningslinjer for støy T-1442/2021	Ja	Entreprenør
2.11	Bevaring biologisk mangfold, naturmiljø og kulturminner	Undersøke i kartgrunnlag om bygging/tiltak berører eller ligger i nærhet til: verneområder, truede arter og naturtyper (herunder fredede arter, prioriterte arter og utvalgte naturtyper), vassdrag og kantsoner til vassdrag. - Vurdere om kunnskapsgrunnlaget er godt nok (jf. naturmangfoldsloven), og vurdere hvilke hensyn som må tas for å unngå naturforringelse. - Gjennomføre søk i kartgrunnlag etter historisk forurensning eller ammunisjon. - Gjennomføre også søk i kartgrunnlag etter kulturhistoriske verdier som kan komme i konflikt med utbygging.	Dokumentasjon og forundersøkelser utført i forprosjektet av Forsvarsbygg.	Naturmangfoldsloven, FNs naturavtale, Forsvarssektorens klima- og miljøstrategi.	Ja	Forsvarsbygg
2.12	Bevaring biologisk mangfold, naturmiljø og kulturminner	Entreprenør skal iverta krav til blant annet vern av alntrær iht. kartleggingen under punkt 2.11.	Følges opp i byggemøter		Ja	Entreprenør
3 ENERGI						
4 AVFALL OG SIRKULÆR ØKONOMI						
4.2	Sorteringsgrad	Det skal oppnås en utsorteringsgrad på minimum 90 % på vektbasis for avfall i byggefase. Sortering tilpasses lokale mottaksmuligheter.	Kvartalsvise avfallsrapporter skal genereres med dokumentasjon på sorteringsgrad og generert avfallsmenge (kg/m ²).	TEK 17 § 9-8	Ja	Entreprenør
4.3	Ombruk ved rivning	Konstruksjonsmaterialer og kledning i tre, som møter Forsvarsbyggs kvalitetskrav, skal leveres til Omtre på Hønefoss. Se føringer i avtalen med Omtre som ligger vedlagt konkurransedokumentene. Avtalen med Omtre vil bli tiltransportert til entreprenøren som skal utføre oppdraget.	Entreprenøren må dokumentere at og hva de har levert til Omtre.	Forsvarssektorens klima- og miljøstrategi	Ja	Entreprenør
4.4	Ombruk ved rivning	Entreprenøren skal sikre at øvrige materialer som står oppført i vedlegg "ombrukskartlegging" blir demontert for ombruk. Entreprenøren skal sikre ombruk av materialer merket med kryss, enten gjennom egne kontrakter og/eller ved at de leveres til en ombrukssentral som Sirken, Gjenbrukssentralen i Trondheim kommune eller tilsvarende. For enkelte materialer foreligger det avtaler for ombruk. Disse er også oppført i vedlegget. Entreprenøren må sikre forsvarlig demontering, lagring klar for henting, og/eller frakt til lokalt lager.	Entreprenøren må dokumentere at og hva de har levert til ombrukssentral, eller med en skriftlig bekreftelse på at det materialet er ombrukt i egne prosjekter.	Forsvarssektorens klima- og miljøstrategi	Ja	Entreprenør
5 HELSE OG MILJØFARLIGE STOFFER						
6 MATERIALKRAV						
7 UTSLIPP TIL VANN, JORD OG LUFT						

ID	Tema	Krav	Dokumentasjon	Henvi sning til lovkrav og føringer	Inngår som krav i del III B2 miljø	Ansvarlig eller delegert ansvar
7.1	Dokumentasjon av forurenset grunn	Kartlegging er utført av Forsvarsbygg i forprosjektet.	Kartlegging og tiltaksplan følger konkurransegrunnlaget.	Forurensnings forskriften kap 2	Ja	Forsvarsbygg
7.2	Håndtering av foruren sede masser	Entreprenøren skal ha en beredskap for å håndtere foruren sede masser eller forurenset vann/forurenset væske eller andre uhell som kan forårsake forurensning. Eventuelle utslipp av kjemikalier, drivstoff etc. skal varsles i henhold til varslingsinstruks, til nødeta ter og brann, redning og plasstjenesten (BRP) der det er relevant, og Forsvarsbygg.	Entreprenør skal utarbeide beredskapsplan i tilfelle foruren sede masser oppdages under gjennomføring. Entreprenør skal gjøre seg kjent gjeldende varslingsinstrukser på området.	Forurensningsloven §7	Ja	Entreprenør